

Gemeente Apeldoorn

Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn
Bezoekadres
Marktplaats 1
www.apeldoorn.nl
KvK 08223882

T 14 055
Doorkiesnummer
1630

Emailadres
ej.dejager@apeldoorn.nl

Aan de minister van Defensie
Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Ons kenmerk:

Datum: 1 juli 2025

Betreft: Reactie op de Wet op de Defensiegereedheid zoals die in consultatie is gebracht

Geachte minister,

U heeft de Wet op de Defensiegereedheid ter consultatie gelegd. In deze brief reageren wij als drie Defensiegemeenten op de Veluwe – te weten Barneveld, Ermelo en Apeldoorn – op deze wet, en uiten wij daarover onze zorgen.

Uitbreiding van Defensie binnen onze drie gemeenten en omgeving

Als drie Defensiegemeenten op de Veluwe ondertekenen wij samen met de provincie Gelderland op 3 juli 2025 een 'bestuurlijk voornemen' met Defensie. Dit bestuurlijk voornemen gaat over de uitbreiding van Defensie binnen onze drie gemeenten en omgeving. Die uitbreiding is niet gering; het gaat om een toename van duizenden militairen en allerhande activiteiten in onze Veluwe omgeving. Als drie gemeenten nemen we daarin onze verantwoordelijkheid gelet op het belang van het versterken van de krijgsmacht voor de veiligheid van Nederland.

Om de uitbreiding goed te faciliteren, moeten de randvoorwaarden goed zijn ingevuld en daarover gaat het bestuurlijk voornemen ook. Die randvoorwaarden zien onder meer op woningbouw, mobiliteit en stikstof, maar ook op een nauwe onderlinge afstemming als bestuursorganen en het belang van een zorgvuldig proces met de omgeving.

Complex en vergaand voorstel...

Dat brengt ons bij de Wet op de Defensiegereedheid zoals u die nu ter consultatie heeft gelegd. Dit is een uitgebreid en complex wetsvoorstel. Op hoofdlijnen zien wij dat het wetsvoorstel grote implicaties kan hebben, met name waar het gaat om de mogelijkheden zoals genoemd in hoofdstuk 3 van die wet over de fysieke leefomgeving. In de Memorie van Toelichting erkent u dat de Wodg nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke omgeving, zoals landschappelijke waarden, flora en fauna en gezondheid van mensen. Hoofdstuk 3 van het wetsvoorstel maakt het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur (amvb) van bestaande wettelijke voorschriften gerichte afwijkingen te regelen. Die implicaties hebben ook betrekking op de activiteiten van Defensie in onze omgeving, gelet op Bijlage I van de wet. Dat geldt evenzeer voor de activiteiten in Bijlage II, waar u tijdelijke ontheffingen wilt kunnen nemen voor activiteiten die ook op onze omgeving betrekking hebben. Dat raakt in bepaalde gevallen ook aan activiteiten in het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie waarover we juist afspraken gaan maken in het bestuurlijk voornemen.

...waar slechts in uitzonderlijke gevallen gebruik van zou moeten worden gemaakt

Uit het wetsvoorstel zoals dat in consultatie is gebracht, blijkt dat deze amvb's met een voorhangprocedure langs het parlement zullen gaan voor vaststelling. Wat betreft de tijdelijke ontheffingen zal beroep openstaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Wij missen in deze beide aspecten de noodzakelijke afstemming en participatie met mede-overheden, waaronder ons als gemeenten. Bovendien kunnen gereedstellingsactiviteiten in de zin van de wet worden uitgevoerd ondanks dat er op basis van een passende beoordeling geen

Behandeld door: EJ de Jager

Bijlage(n):

Als u reageert datum en kenmerk van deze brief vermelden

zekerheid kan worden verkregen dat de activiteiten de kenmerken van een Natura 2000 gebieden niet aantasten. Dit raakt ons als Veluwegemeenten in onze ambities op het gebied van onder meer woningbouw en mobiliteit.

Wij doen u hierbij het dringende verzoek om slechts in het úiterste geval van de mogelijkheden in deze wet zoals die nu voorligt, gebruik te maken en dat ook te borgen in de wet. Wij hechten in het belang van draagvlak en zorgvuldigheid zeer aan een zorgvuldige participatie met mede-overheden en inwoners met oog voor transparantie en ruimte voor afstemming. Dat draagvlak is binnen onze gemeenten over het algemeen hoog en dat willen we graag zo houden, Daarvoor blijft samen optrekken cruciaal. Ook kunnen de mogelijkheden rondom stikstof en natuurcompensatie die de wet biedt, er niet toe leiden dat de natuur op de Veluwe verder verslechtert, en dat onze ambities op het gebied van onder meer woningbouw, economie en mobiliteit, moeilijker of niet kunnen worden uitgevoerd. Wij vertrouwen erop dat u waarborgen in de wet opneemt, die dit voorkomen.

Met vriendelijke groet,

Namens de colleges van Barneveld, Ermelo en Apeldoorn,

Jacco van der Tak, burgemeester gemeente Barneveld
Hans van Dalen, burgemeester gemeente Ermelo
Ton Heerts, burgemeester gemeente Apeldoorn

